

Szigorított környezetvédelmi bírságok

Akár börtönbüntetés is

Fotó: Kádár Barna Zsolt

A környezetvédelmi tárca javaslatára a kormány sürgősségi rendeletet fogadott el a hulladékkezelés hatékonyabbá tételéért. „A jogszabály célja, hogy megállítsuk a hatalmas méreteket öltött szemétegetést és az illegális hulladéklerakást, valamint enyhítsük a főváros hulladéktárolási gondjait. Az illegális szemétegetés jelentősen szennyezi a környezetet, a levegőbe jutó káros anyagok rontják városaink és falvaink le-

vegőminőségét, veszélyeztetve ezzel a lakosság egészségét. Ezért mostantól szigorúbban lépünk fel ellene, a bűncselekmény kategóriába soroltuk a szemétegetést és a hulladék el-
ásását” – jelentette be Tánczos Barna környezetvédelmi, vízügyi és erdészeti miniszter.

Vajda György

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje
idejében
megújítani
előfizetését!
Ha előfizet,
biztosan
kézhez kapja,
FÉLÁRON!

Vastapsos előadások a marosvásárhelyi Stúdió Színházban

Mióta márciusban újrakezdte előadásait a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem, gyakran csendül fel a taps a Stúdió Színházban. Különösen nagy a siker a budapesti vendégtanár, Mohácsi János rendezte előadásokon. Az alábbiakban vele beszélget Crăcea Adam irodalmi titkár.

3.

Tamás Anna újra itthon

Sajnos nem személyesen, hiszen már több mint egy évtizede, 65 éves korában elhunyt Amerikában, és nem szülővárosában, Marosvásárhelyen, de monumentális kárpitjai által szülőföldjén, az Erdélyi Művészeti Központ sepsiszentgyörgyi székhelyén találkozhat vele ismét honi közönsége.

5.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

ROSSZ KÉRDÉS

ALUJAZET

Horváth Eszternek írtán karikatúrát

Kezdje az online kérdőív kitöltését
a **nepszamlalas.ro-n!**

ÁPRILIS

9., szombat
A Nap kel
6 óra 49 perckor,
lenyugszik
20 óra 1 perckor.
Az év 99. napja,
hátravan 266 nap.

IDŐJÁRÁS

Záporok
Hőmérséklet:
max. 19 °C
min. 7 °C

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854

Kovács Ildikó-díj Bartal Kiss Ritának A legnagyobb magyarországi szemlén díjazták az Ariel színház előadását

Múlt hét végén a Kovács Ildikó-díj elnevezett, legjobb rendezésért járó díjat kapta a marosvásárhelyi Ariel színház Bartal Kiss Rita által rendezett Volt egyszer egy című gyerekelőadása Magyarországon legnagyobb és legjelentősebb gyermek- és ifjúsági színházi fesztiválján, a X. Jubileumi Kaposvári Assitej Nemzetközi Gyermek- és Ifjúsági Színházi Biennálén. Az előadás 2019-ben elnyerte a FUX FESZT – Erdélyi Hivatásos Bábszínházak Fesztiválja nagydíját és a gyerekszíri díjat is.

Kaáli Nagy Botond

A Volt egyszer egy című, négy év fölötti gyerekeknek ajánlott produkció Máté Angi meséin alapszik, a történeteket Markó Róbert alkalmazta színpadra, a marosvásárhelyi bemutatóra 2019. május 10-én került sor. Az előadásban Bonczidai Dezső, Cseke Péter, Gáll Agnes, Gönczy Katalin, Halmágyi Éva, Máthé Rozália és Szabó Dániel lép fel, a produkció dramaturgia Markó Róbert, koreográfusa Györfi Csaba, zeneszerzője Kiss Erzsébet, rendezője Sipo Kati.

Bartal Kiss Ritával, az előadás rendezőjével, a zalaegerszegi Griff Bábszínház Blattner Géza-díjas művészeti vezetőjével lapunkban 2019 tavaszán, a premiért megelőzően közöltünk interjút, amelyben Nagy Székely Ildikónak a produkció rendezői koncepciójával kapcsolatos kérdésére válaszolva az alkotó elmondta: „Amikor az Ariel színházról megkaptam a felkérést, tudtam, hogy a társulat 70. ünnepi évadának repertoárját képezi majd az előadás. Mi, bábosok mindig történeteket mesélünk, és a mostani előadás is erről szól. Az Ariel színészei fontos meséiket mondják el az összetartozásról, a különbözőségről, a kirekesztettségről, az elfogadásról. Máté Angi szép, költői nyelvezetében, metaforikus formában, didaktikus szándék nélkül közlünk történeteket a csendről, a

Isten éltesse!

Ma ERHARD,
holnap ZSOLT napja.
ZSOLT: régi magyar személynév,
a Solt alakváltozata.

VALUTAÁRFOLYAM BNR – 2022. április 8.

1 EUR	4,9419
1 USD	4,5455
100 HUF	1,3091
1 g ARANY	282,3543

(Folytatás az 1. oldalról)

Bűncselekmény lett az illegális szemételezés

A sürgősségi kormányrendelet értelmében tilos mindenféle hulladék, anyag vagy tárgy felgyújtása, a szemét elásása. Ezekért vagy a hulladék nem megfelelő helyen történő kidobásáért nemcsak pénzbírság, hanem akár 3-tól 5 évig terjedő börtönbüntetés is kiroható.

„Ezzel a jogszabállyal növeltük a tarlóégetésért kiszabható büntetési tételeket is. Meg kell állítanunk ezt a felelőtlen gyakorlatot. Az elmúlt hetekben előfordult, hogy a műholdfelvételek azt mutatták, hogy hétezer helyen ég egyszerre a tarló. Mostantól aki meggyújtja a száraz növényzetet a földeken, akár 15 ezer lejes bírságra is számíthat, jogi személyek esetében pedig 100 ezer lejig terjedhet a büntetés. A szabályozásba bekerült a tőzeglápokon, vizes élőhelyeken való égetés szigorú tiltása is” – részletezte a rendelet előírásait a környezetvédelmi miniszter.

A rendeletben még az áll, hogy ha valakit újra tetten érnek, hogy szemételez, a bírság meghatványozódik, a magánszemélyeket 10.000–20.000, a jogi személyeket 50.000–70.000 lejig terjedő büntetéssel sújthatják. Tisztázták az illegális szemételezés jogi fogalmát (abandonare deșeuri), ez esetben is nagy büntetéseket szabtak ki: a magánszemélyek 10.000–20.000, a jogi személyek 50.000–70.000 lej közötti bírságra számíthatnak.

A sürgősségi rendelettel megszigorították a tarlóégetésért járó bírságot is, ez elérheti a 100.000 lejt is. Így a magánszemélyeket 7000-tól 15.000 lejig, míg a jogi személyeket 50.000 lejtől 100.000 lejig terjedően büntethetik meg. Mindamelllett, hogy az égetés tönkretesz az élővilágot, sok esetben erdőtüzhöz vezet, sőt volt eset, amikor háztáji gazdaságok, házak, panziók lobbantak lángra, nem beszélve arról, hogy nemzeti parkban, a Duna-delta rezervációban is kárt okoztak a tarlótűzök.

A sürgősségi rendelet szabályozza azt is, hogy a helyhatóságok (polgármesteri hivatalok, megyei tanácsok vagy közösségi gazdasági szerveződések – ADI) kisajátíthatnak területeket integrált hulladékgazdálkodási program végrehajtására, vagyis hulladéklerakó kialakítására.

Részmegoldás a tarlóégetés felszámolására

Mindezekhez hozzátehetjük, hogy a bírságok megszigorítása csak részben járul hozzá a tarlóégetés felszámolásához. Mint ismeretes, a Mezőgazdasági Intervenció és Kifizetési Ügynökség megvonhatja a támogatást azon gazdáktól, akik így takarították meg területeiket. Az intézkedést fokozatosan vezetik be. Első évben kevesebb mintegy 5%-át vonják meg a területre megítélt támogatásnak, majd a következő évben, ha ugyanott leégeti a tarlót, emelik az arányt. Ez azonban távolról sem ilyen egyszerű. Az APIA szakértőinek a helyszínen meg kell vizsgálniuk a területet, majd a következő évre szánt öszszegből vonják le az adott százalékot, amennyiben a területre területalapú támogatást igényel a gazda.

Az idén jegyezték a legtöbb tarlótűzet. Ennek az az oka, hogy szárazság van, míg korábban nedvesebb volt a talaj, és ez valamennyire meggátolta a tűz terjedését, az idén könnyebben lángra lobbantak a mezők és a közeli erdő. Továbbá csökkent az állatlétszám is. Korábban ugyanis a tavaszi munkálatok előtt lelegették az állatok a területet, és ezzel „megtakarították” a szántóföldet. Azt tudni kell, hogy tilos beszántani a gazt a földbe. Munkagépekkel kellene megtakarítani, de egy ilyen gép sokba (több tízezer euróba) kerül, olcsóbb a gyufa...

A hatóságok sem tudnak megfelelően eljárni, ugyanis legtöbb esetben „nem lehet tudni”, ki okozta a tüzet, mert a helyszínen senkit sem találunk. Hosszas kivizsgálás eredményeként lehet kideríteni a tettest, és bizonyítani, hogy valóban az érintett lobbantotta lángra a mezőt. Az is igaz – tehetjük hozzá –, hogy a falvakban általában tudják, ki járt kint tarlóégetni, de általában a bajnak nincs gazdája. Pláne, ha sokat kell ezért fizetni.

Szociális, oktatási kérdés is

A szemételezésért és az illegális lerakásért járó szigorítás hozzájárulhat a jelenség felszámolásához. Elsősorban abban könnyíti meg a környezetvédelmi őréség munkáját, hogy amennyiben bűncselekményként kezelik az esetet, a kivizsgálás

már nem az őréség, hanem a jogszolgáltatók hatáskörébe (rendőréség, ügyészség, bíróság) kerül. Ugyanis évek óta emberhiánnyal küzd a környezetvédelmi őréség, és nem tudják elég hatékonyan lefedni a megyét. Eddig átlagban megyénkben havonta egy vagy két illegális hulladékégetéshez hívták ki az őréséget.

Ha ezért a tettért valakit börtönnel büntetnek, akkor ez elrettentő példa lehet, és megfékezhetik a jelenséget. Fennáll azonban az a lehetőség is, hogy mivel a tett nem minősül veszélyesnek a társadalomra, felmenthetik az érintettet. Pénzbírsággal is olyanokat büntetnének, akik amúgy is a létminimum alatt élnek, így kérdés is, hogy lesz-e akitől behajtani a bírságot. A tapasztalat ugyanis az, hogy azok gyűjtják meg a szemételezést, akik gumibroncsból vagy más műanyag burkolatú kábelből, berendezésből szeretnék a fémeket kivenni, és értékesíteni. A legnagyobb illegális szemételezők általában a romák által lakott telepek körül vannak. A Maros-parton, Nyomáti-tetőn stb. szemételezők kiléte ismeretlen, kevés esetben – a számlák alapján – derült ki, hogy honnan származott a zsák, ilyenkor jobb esetben a helyi rendőrök bírságot kaptak. De az esetek többségében ez elmaradt.

Az illegális szemételezést a szelektív hulladékgazdálkodási rendszer megfelelő működtetése soránán vissza, ehhez pedig az kell, hogy zárt hulladékudvarokban helyezték el a lakosok a kiválogatott szemételezést, továbbá, hogy a begyűjtőközponok ne vegyék át a különböző hulladékokat magánszemélyektől. Ez azonban – tegyük hozzá – újabb gondot okozhat, ugyanis elapadna a létminimum alatt élők jövedelemforrása, és egyéb megélhetőségi lehetőség után kellene nézniük. Legtöbb esetben ugyanis az alacsony iskolázottsági szint miatt nem alkalmazzák az érintetteket. És még nem ejtettünk szót a környezettudatos nevelésről, amelyből a gyakorlatban nem sok látszik. Az időnként megszervezett takarítási akciók is mintha hiábavalók lennének, néhány hónappal az ilyen jellegű rendezvények után újra ott tornyosulnak a szemételezők.

Fotó: ISU

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirokska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat, vasárnap: zárva.

Művésza

NÉPÚJSÁG-MELLÉKLET

SZERKESZTETTE:
NAGY MIKLÓS KUND

1531. sz., 2022. április 9.

Nagy Attila

1. Hajnalmadár

Pirosan villanó szárnyak
Hajnalunk újabb szép napunk
Éjszakák: hinta-árnyak
Lebbenek el míg hallgatunk

Szikrázó szírom és bibe
Száguldó kerget hormonok
Kötne a kamasz de kibé
Szemlesütve a mormonok

Hajnalmadár te gyönyörű
Agon landol a Kikelet
A kőkörcsin a gyöngyölű
Kertünkben incseleg veled

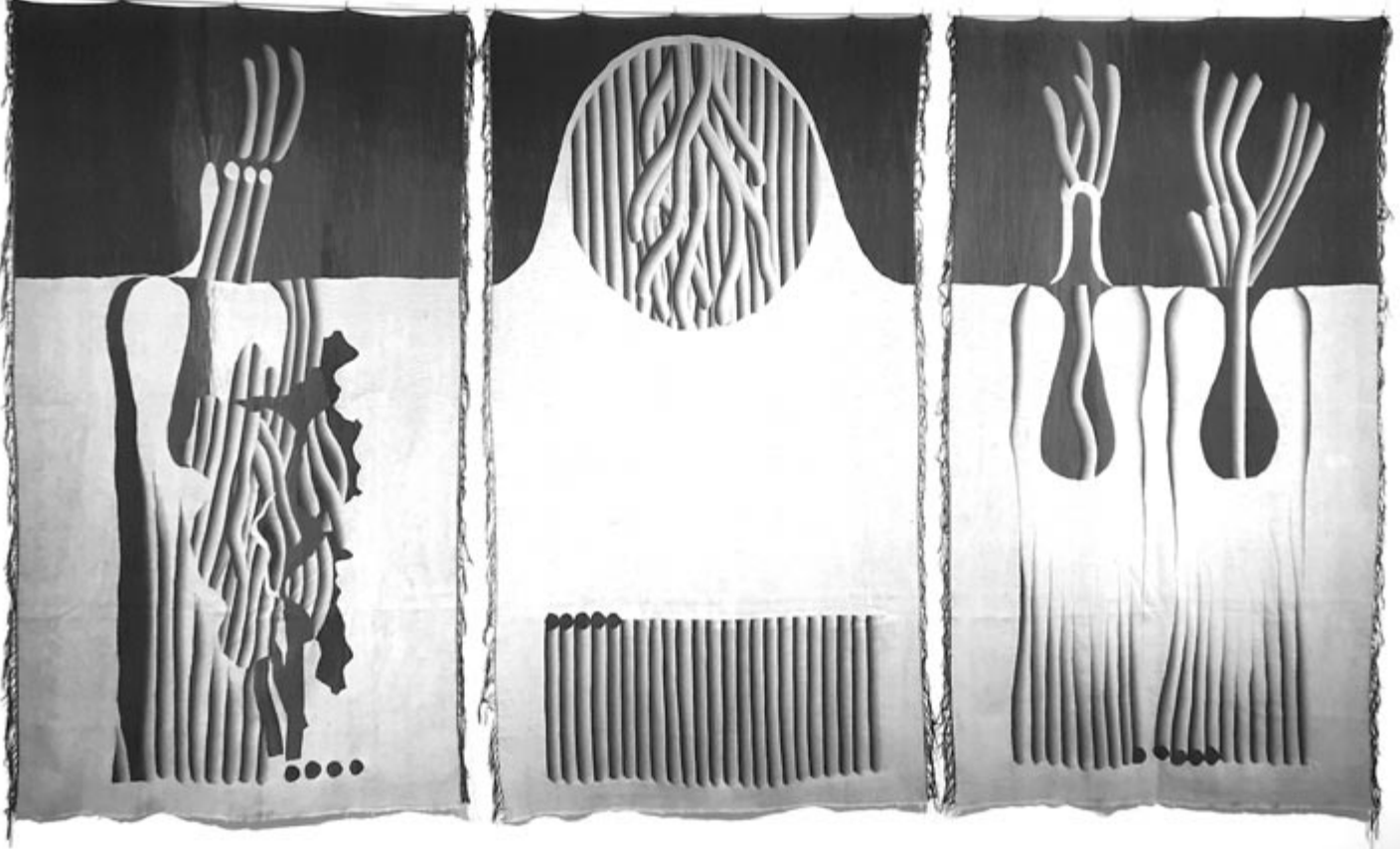
2. Hantmadár

Most éppen Perziából
És milyen ott a tél
Amúgy a perzs-Iránból
Fáradtan érkezel

Nagyobb családod itt telet
Körbecsipog a sok veréb
S fiókák ezre mit nevelt
A létezés meg sok egyéb

Kerüld a hantot s pusztulást
Elég ahhoz az ember
Nyarad kövesd a hú dudást
Békédhez egyéb nem kell

2022. március 25.

Tamás Anna: Triptichon, 1971, 480 x 280 cm, gyapjú

Átadták az MMA-díjakat

Életműdíjas Csíky Boldizsár

A hét elején a Pesti Vigadóban a Magyar Művészeti Akadémia (MMA) közgyűlésén átadták a köztestületi díjakat.

Az Életműdíjat Csíky Boldizsár marosvásárhelyi zeneszerzőnek, tanárnak, zenetudósnak; a Nagydíjat Jelenczki István filmrendezőnek, operatőrnek, fotó- és képzőművésznek; az Aranyérmet Bőjte Csaba ferences rendi szerzetesnek, a Dévai Szent Ferenc Alapítvány alapítójának; a Művészeti Írói Díjat Nátyi Róbert művészettörténésznek; a Kováts Flórián Emlék-

érmel Szegő György építésznek, művészeti írónak, látvány- és díszlettervezőnek adományozták.

Az MMA tájékoztatása szerint a 2021. szeptember 27-i közgyűlésén döntött a 2021. évi köztestületi állandó díjak adományozásáról. Az elismeréseket a 2021. december 6-i közgyűlésen adták volna át, amelyet a koronavírus-járvány miatt elhalasztottak.

Életműdíjban részesíthető a magyar szellemi élet azon jeles művésze, akinek kiemelkedő munkássága, életműve

példa a nemzet felemelkedéséért, megmaradásáért végzett odaadó, önzetlen és a személyes bátorságot sem nélkülöző munkálkodásra.

Csíky Boldizsár kutatásokat végzett a marosvásárhelyi zenei élet múltjában, zenei, alkotói tevékenysége mellett egyengette, képviselte az erdélyi magyarság ügyét, majd Sütő András halála után vezető szerepet vállalt ezen a területen. Műveit Európa számos hangversenytermében, Japánban és az Egyesült Államokban is bemutatták – méltatta a díjazottat Tóth Péter akadémikus, az MMA Zeneművészeti Tagozatának vezetője. A rangos elismerést édesapja nevében fia, ifj. Csíky Boldizsár vette át a budapesti rendezvényen. További alkotóerőt és jó egészséget kívánva, gratulálunk a díjazottnak, városunk jeles személyiségének.

Vastapsos előadások a marosvásárhelyi Stúdió Színházban

Interjú Mohácsi János rendezővel

Alakul a színpadkép... Mohácsi János munkában

Fotó: Crăcea Ádám

Mióta márciusban újakezdte előadásait a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem, gyakran csendül fel a taps a Stúdió Színházban. Különösen nagy a siker a budapesti vendégtanár, Mohácsi János rendezte előadásokon. Az alábbiakban vele beszélget Crăcea Ádám irodalmi titkár.

– Hogy kerül Magyarország egyik legjobb rendezője Marosvásárhelyre oktatni?

– Ez borzalmasan egyszerű. Az a helyzet, hogy a Covid miatt leálltak a magyar színházak. Általában szakmában rendezek egy évben négyet, sőt, van, amikor ötöt, de tavaly kevesebb munkám volt, annyira nem tudták kijátszani a színházakat. Én vendégrendező szoktam lenni, emiatt volt az, hogy amikor jött a hívás az egyetemről (már régóta szó volt róla, csak azelőtt tudták, hogy úgyse érek rá), el tudtam fogadni.

– Két darabot rendezel, a Parasztoperát és a Tűzoltót, ugyanannak az osztálynak. Ez hogy alakult?

– Úgy alakult, hogy a Parasztopera egy zenés darab, és a szereposztás eleve több osztályból lett volna, nem akartam kicastingolni senkit, ezért döntöttem el, hogy a Parasztopera mellé rendezek egy Szép Ernő-szkeccset is.

– Miért a Tűzoltót?

– Egész egyszerűen nagyon régen láttam, Isten nyugosztalja, a Babarczitól. Az első kaposvári színészosztályban rendezte, és akkor lettem szerelmes a szövegbe. Addig nem rendeztem Szép Ernőt, azóta már túl vagyok a Völegényen, a Patikán, és szerintem még fogok mást is csinálni tőle. Azért a Tűzoltót, mert nagyon jó tananyag. Olyan végletes érzelmekkel dolgoznak, szerelemről és szexről van szó, ami ráadásul közel áll a korosztályhoz: van mit tanulni belőle. És van mit teljesíteni benne.

– Mit mond a mai marosvásárhelyi közönségnek Szép Ernő?

(Folytatás a 6. oldalon)

A költészet napját ünnepeljük

1964-től vált hivatalossá, hogy április 11. a költészet napja Magyarországon. József Attila született ezen a napon 1905-ben, a magyarok számára minden évben ez a líra ünnepe mindenhol a világon, ahol nemzettársaink élnek, és megbecsülik a szép szót. Ilyenkor számos rendezvény viszi közelebb az emberekhez a verset. Minden korosztály talál a maga számára olyan élményt, amit az egykorvált és mai lírikusok, versmondók, énekesek, zeneészek kínálnak. Napok óta innen is, onnan is érkeznek a hírek a versnépszerűsítő eseményekről, de zömük természetesen a hétfégi szabadnapokhoz kapcsolódik. Persze „mindegy, mikor íródik és mikor jut el az olvasóhoz egy írás, a költészet örök”. Erről László Noémi költő, műfordító, a 111. Látó Irodalmi Játékok vendége beszélt március 30-án a marosvásárhelyi Gemma Book kávézóban. Demény Péter, a Látó szerkesztője beszélgetett

László Noémi

Műrepülés

*Hogyan törött el, össze, le.
Melyik darab vagyok. Kinek kije,
minek mije lehetek így. Mikor
maradhatok meg végre, valahol.*

*Honnan tudom, hogy merő szenvedés.
Hányadik töretlen ég az egész.
Hányadik én a létező.
Honnan tudom, hogy ő csakugyan ő.*

*Honnan tudom, hogy én csakugyan én.
Hányan tolongunk lelkem üvegén.
Törött, repedt vagy csonka-csorba csak.
Rabsorba hulló zsidbaadt, néma, vak.*

*Kinek mije, minek kije vagyok.
Itt: lángolnak a semmiangyalok.
Ott: izzanak a semmi rácsai.
Lehet-e szabadfogást játszani.*

*Lehetne. Mindenség hamuja fog.
Szabadesésben benne a vakok.
Hit, képzelet, szorongás, fegyelem.
Átívelünk a levegőegen.*

*Műrepülés, tükélyre vitt tükély.
Álomtól álomig süllyed az éj,
Ereszkedik, hogy az időt
kitépje, csontos sötétje.*

vele. A költő verseiből is felolvasott néhányat a sikeres találkozón. Az estről Nagy Zalán tudósított a kolozsvári Helikonban. Mellékletünkben *A versek arra vágnak, hogy éljenek* című, március 31-i írásából emelünk ki néhány bekezdést.

„Hogyan születnek a versek, milyenek az alkotói folyamatok? László Noémi szerkesztési lépésekről beszél, az állandó javítgatást emeli ki. Akár közlés után is átírja szövegeit: »A versek arra vágnak, hogy éljenek«. A kritikusok erre párszor úgy reagálnak, hogy ezáltal a versek szétíródnak, túlíródnak, ez felveti a kérdést, hogy néha talán mégsem kell belemászni régebbi életrészletek munkáiba.

Kiderül, hogy válságos időszakokban László Noémi Hamvas Bélát vagy William Blake verseit veszi elő, egyfajta izolációra törekedve, visszavonulva. Nem volt olyan szerencsés, hogy fiatalabb korában egy konkrét mestert találjon, így a klasszikus szerzőkre hajlamos így tekinteni. Viszont muszáj kiemelnie Balla Zsófiát vagy Kinde Annamáriát, akiknek létfontosságú szerepük volt költészetének alakulásában.

Ezután az ihlet fogalma, jelentésköre kerül boncaszatra. László Noémi meggyőződése, hogy az ihlet mégsem halott, ahogyan azt pár éve mondogatják sokan. Nem szereti, amikor a művészetre munkaként hivatkoznak, bárhogyan nézzük, az irodalom, zene, festészet stb. valamivel több egy mesterségnél, hiszen a művész teljes személyét átadja hivatásának, annak valóságában él, néha más szférában, máshogyan.”

Irodalmi séták a Fiumei úti sírkertben

A Makám együttes Ady-koncertjével és irodalmi tematikájú sétákkal várja az érdeklődőket Budapesten a Fiumei úti sírkertben a költészet napja alkalmából április 10-én, vasárnap a Nemzeti Örökség Intézete (NÖRI).

A költészet napja évek óta az egyik legfontosabb kulturális rendezvénye a NÖRI-nek, hiszen a Fiumei úti sírkertben különleges hangulatú koncertekkel tudják megidézni az ott nyugvó költőóriásokat – hangsúlyozzák az MTI-hez eljuttatott közleményben.

Mint Móczár Gábor, a NÖRI főigazgatója kiemeli, fontosnak tartja, hogy az egész évben elérhető kulturális események mellett ezeken a napokon olyan programokat kínáljanak, amelyekkel megszólíthatják akár a fiatalabb közönséget is. „Hiszen kultúránk jövője abban rejlik, hogy mennyire tudjuk hitelesen átadni a jövő generációjának” – hangsúlyozza a főigazgató. A Makám együttes Ady-estje április 10-én fél öttől Ady Endre sír-

László Noémi és Demény Péter a marosvásárhelyi Gemma Book Kávézóban Fotó: Látó

jánál lesz látható. A Makám, amely évtizedek óta meghatározó szereplője a magyarországi világszenei életnek, 2019-ben kiadott *Ady-dalok – Budapest éjszakája szól* című lemezét adja elő a költő sírjánál, ahol Ady klasszikussá vált „nagy” versei csendülnek fel, többek között A föl-földobott kő, a Párisban járt az Ősz, az Őrizem a szemed és az Adja meg az Isten című versek is. A koncert mellett 12 és 14 órai kezdettel irodalmi témájú sétákon is részt vehetnek az érdeklődők. Az Ami bennem lélek és A Nyugat című sétákon a magyar irodalom nagyságait idézik meg a NÖRI sétavezetői, miközben kalandos sorsokat, szövevényes szerelmekkel, borospohár mellett elmondott történetekkel, valamint azoknak az íróknak, költőknek az életével, munkásságával ismerkedhetnek meg a résztvevők, akiknek a magyar irodalom megújítása köszönhető. Kiderül, ki volt az első fröccsöző költőnk, mint ahogy az is, ki hódította meg verseivel a legtöbb női szívet – olvasható a program ismertetőjében.

Végre összejött

Egy újratöltött szellemiség

Már többször jeleztük a közönségnek, valahányszor a marosvásárhelyi Bernády Házban jártak a szárhegyi művésztelep vezetői, hogy a Gyergyószárhegyi Kulturális és Művészeti Központ értékes műgyűjteményéből Gödöllőn készülnek bemutatni egy nagy merítésű válogatást.

A tervek szerint 2020-ban mutatták volna be a tervezett színvonalas anyagot a gödöllői kastélyban, de a járványhelyzet miatt a tárlat elmaradt. Április 8-tól azonban négy hónapig hetven, a gyergyószárhegyi alkotótáborokban készült tájfestmény lesz látható Gödöllőn.

Tárlatrendezés a gödöllői kastélyban

Fotó: Gyergyószárhegyi Művészeti Központ

Az elmúlt napokban újra Vásárhelyen futottunk össze Kolcsár Béla igazgatóval, Gödöllőről hazafelé időzött egy keveset városunkban. Akkor újságolta, hogy végre megnyílhat a tárlat, annak ügyében jártak az egykori híres gödöllői művésztelep, illetve a megnyitandó kiállítás színhelyein. Nagy érték született a gyergyószárhegyi alkotótábor 48 éve során, a tárlat révén ennek egy szeletét ismerhetik meg a Gödöllőre látogató anyaországi és külföldi érdeklődők. Több száz művészt láttak vendégül a közel fél évszázad alatt, az alkotók nagy odaadással dolgoztak, a művésztelep műkollékcija több mint 2400 munkát számlál. Az a rengeteg turista, aki ilyenkor felkeresi a gödöllői királyi kastélyt, a kiállításnak köszönhetően betekintést nyerhet mindabba, amit Gyergyószárhegy és művésztelepe kínál.

A kiállítás az *Egy újratöltött szellemiség* címet viseli, a gödöllői kastély barokk színházában látható április 8-tól. Méltatására Feledy Balázs művészeti írórt kérték fel, az anyagot Ferencz Zoltán, a művésztelep művészeti vezetője, a tárlat képzőművész kurátora mutatta be. A tárlatnyitót a HalVirág Bábszínház és gyergyói zenészek produkciója követte, a Szent Anna-tó legendája árnyékszínházi előadás is mélyítette az élményeket. Hetven festményt mutat be a kiállítás. Ferencz Zoltán a táj, a természet ihlette képekből válogatott abból kiindulva, hogy a táboralapítók, mindenekelőtt Gaál András és Márton Árpád mestereik által szorosan kapcsolódtak Nagybányához, és a táborozók a nagy elődök szellemiségéből is hoztak magukkal valamit Szárhegyre.

A kiállítást július 17-ig lehet megtekinteni az igen látogatott gödöllői kastélyban. (nk)

Kézdi Imola

Csendes

*a csendes lányok
reggel
a konyhában
szerelmet hámoznak,
a csendes lányok
délután
könyvtárba járnak,
mindent kiolvasnak,
magukon kívül,
nem ritkán.
a csendes lányok
nem zavarnak vizeket,
inkább zátonyra
futkosnak,
erdőben, ha lehet,
tönkre.
a csendes lányok
este
magukra csendesen
füttyülgetve
kötögetnek,
horgolnak,
múltat, jövődőt
hímezgetnek párnájukra,
éjjel
abba belebújva
üvöltöni tanulnak.
gyakran
érik úgy, hogy csak halni jár,
vagy kár beléjük
a lélek, de
másnap
a csendes lányok
újra kötelnék állnak,
és felkötögetik magukat.*

(A Látó 2022. márciusi számából)

Tamás Anna újra itthon

Tamás Anna: Bohócok, 1975

Sajnos nem személyesen, hiszen már több mint egy évtizede, 65 éves korában elhunyt Amerikában, és nem szülővárosában, Marosvásárhelyen, de monumentális kárpítjai által szülőföldjén, az Erdélyi Művészeti Központ sepsiszentgyörgyi székhelyén találkozhat vele ismét honi közönsége. Élhetne még, alkothatna is, hiszen egykori művészeti középiskolás osztálytársai, az alkotói megújulást ösztönző nemzedéktársai közül többen ma is kulturális életünk meghatározó, aktív résztvevői, a sors azonban így döntött, Tamás Anna 2010-ben végleg távozott. Textilművészeti, díszlet- és jelmeztervezői, illetve divattervezői munkássága, életműve így is rendkívül jelentős. Az itthoni fiatalabb tárlatlátogatók már nemigen ismerhetik, de az idősebbek közül sokan fel tudják idézni magukban a művész alkotásait, rendkívüli egyéniségét. Jó lenne, ha a

tárlat anyagát, amelyből az egyik nagy gobelin a Maros Megyei Múzeum tulajdona, városunkban is be lehetne mutatni.

Sepsiszentgyörgyön március 25-én nyílt meg az emlékkiállítás, amint kurátora, dr. Bordás Beáta, az EMÜK vezetője a megnyitón elmondta, intézményük évadnyitó tárlataként illeszkedik az általa eltervezett programba, és rövidesen katalógus is kíséri, méltatja a május 14-ig látható válogatást. A tárlatnyitón népes közönség volt jelen, indokolt is a nagy érdeklődés, hiszen a tágas galéria falait betöltő tizenhárom hatalmas szőnyeg hosszú ideje eltűnt a hazai nyilvánosság elől. Az Amerikai Egyesült Államokban, ahol egyéni kiállítása után telepedett le a művész, még voltak itt-ott kiállítva ezek az izgalmas textilmunkák, de 1985 óta először kerültek haza, ez a bemutatás tehát akár premiernek is tekinthető. A művész fiának,

Kelemen Mátyásnak köszönhető, ő bocsátotta az EMÜK rendelkezésére.

Lényegében egy fiatal alkotó pályájának első szakaszát, indulása és kiteljesedése másfél évtizedes (1970-1985) periódusát tükrözi. Tamás Anna hamar nemzedéke egyik legfontosabb romániai művészevé vált. Már kolozsvári egyetemistaként sok elismerés övezte, majd Marosvásárhelyen virágoztatta fel újító művészetét. Országosan és nemzetközileg is mind ismertebbé vált. Új látásmódja, alkotói koncepciója egybeesett a textilművészet nemzetközi fellendülése, forradalmi megújulása időszakával, amikor ez az alkotási terület a többi művészeti ág szférájába emelkedve ösztönözte a szellemi nyitást, a kísérletező önállósodást. Tamás Anna az akkoriban fellendült marosvásárhelyi művészeti élet hangadó képviselői közé tartozott, a Nemzeti Színház díszlet- és jelmeztervezőjeként is sikeres volt, kiállítási jelentkezései mindig nagy visszhangot keltettek. New Yorkban azonban az érdeklődést keltő szőnyegek nem tudtak megélethetési lehetőséget teremteni, a divatszakra területén sikerült kiemelkednie, a nulláról a legmagasabb szintig jutnia. A szőnyegkreációt abbahagyta, de a negyvenéves koráig létrehozott kéttucatnyi textilművészeti alkotása pillanatig sem kelti azt a benyomást, hogy torzóban maradt életműről kell beszélünk. Kerek, egész, jellegzetes, öntörvényű, látványos és elgondolkodtató, a művész lelki, szellemi arcképe is kirajzolja ez a kárpitgyűjtemény.

Aki Sepsiszentgyörgyön jár, feltétlenül látogasson el az Erdélyi Művészeti Központba, annál is inkább, mivel közben a kisebb galériában egy újabb jelentős kiállítás nyílt, a szintén marosvásárhelyi művészeti vendiák, a Kecskeméti élő grafikus és rajzfilmrendező Szilágyi V. Zoltán munkáiból. Ezekkel is élményteljes a találkozás. (N.M.K.)

A sepsiszentgyörgyi kiállítás megnyitóján a mikrofonnál dr. Bordás Beáta, az EMÜK igazgatója. Bal oldalon Petrovits István szobrászművész, N.M.K. és Vargha Fruzsina, Sepsiszentgyörgy alpolgármestere. Háttérben Tamás Anna Önarckép című szőnyege, 1974

A sepsiszentgyörgyi kiállítás megnyitóján a mikrofonnál dr. Bordás Beáta, az EMÜK igazgatója. Bal oldalon Petrovits István szobrászművész, N.M.K. és Vargha Fruzsina, Sepsiszentgyörgy alpolgármestere. Háttérben Tamás Anna Önarckép című szőnyege, 1974

Fotó: Toró Attila

Fődíj Párizsban

A legjobb játékfilmnek járó Sauvage Díjat nyerte el az Igor és Ivan Buharov művésznévén ismert magyar szerzőpáros, Hevesi Nándor és Szilágyi Kornél *Melegvizek országa* című alkotása a 17. L'Europe autour de l'Europe fesztiválon, írja a Cineuropa. A film szereplői között ott van Hajdu Szabolcs és Török-Illyés Orsolya, vágója pedig az erdélyi származású Dunai László.

A 82 perces art-house film, a Melegvizek országa története egyszerre szimbolizálja az egymással ellentétes ideológiák keresztütlében vergődő világunk kilátástalanságát, de egyben egy reményteljesebb jövő felé is mutat, ahol a zöld anarchizmus által az emberiség szebb jövő elé nézhet. A Buharovok, akik ezúttal az emberen túli világ hírnökeivé válnak, ösztönös világukat egyfajta csendes poézissal vegyítve vezetik el a nézőt a Meleg Vizek Országába és a történetmesélés új dimenziói felé. A film szinopszisa azzal a kérdéssel indít, hogy

Jelenet a filmből

Forrás: MTI

kaktusszá változtatható-e az ember? Egyáltalán, meddig tágható az emberi tudat? A film szereplői egytől egyig utat keresnek egy hitehagyott világ útvesztőiben, hogy alternatív csatornákon keresztül más és más létformákig jussanak el, megváltva ezzel létük elviselhetetlenségét. Legyen az pszichofarmakológia, tudattágítás vagy ayahuasca, egytől egyig hozzásegíti őket, hogy elszakadjanak a hierarchián alapuló értékrendtől, és felszabadítsák öntudatukat az elnyomás alól. A Melegvizek országa – a Buharov testvérek eddigi filmjeihez hasonlóan – számos producer példaértékű összefogásával készült. Főszereplője Szabó Domokos. A forgatókönyvet Igor és Ivan Buharov írta, akik a film operatőrei is Horváth Árpád, Rév Marcell és Bordás Róbert mellett. A vágó Dunai László, a hangmérnök Rippl Gábor.

A film 2021 végén a 27. Belgrádi Szerzői Filmek Fesztiválján a zsűri fődíját nyerte el. A 17. L'Europe autour de l'Europe fesztiválon dicséretet kapott a *Pannónia dicsérete* című rövidfilm, Nagy Borbála rendezése, amelynek szintén Dunai László a vágója.

Jekyll és Hyde

A Jekyll és Hyde című musicalt mutatja be a hétvége három estjén (péntek, szombat, vasárnap) a Budapesti Operettszínház Vincze Balázs rendezésében, hármas szereposztásban: Dolhai Attila, Homonnay Zsolt és Sándor Péter főszereplésével.

Robert Louis Stevenson klasszikus rémregényének színpadi adaptációja egyaránt szól a bennünk lévő jó és gonosz küzdelméről és a szerelem kiismerhetetlen természetéről – írják a Budapesti Operettszínház MTI-hez eljuttatott közleményében, hozzátéve, hogy Frank Wildhorn zeneszerző és Leslie Bricusse szövegíró és drámaíró alkotása 1990-ben indult világhódító útjára, számos színpadon aratott sikert.

Mint Kiss-B. Atilla, a Budapesti Operettszínház főigazgatója a közleményben kiemeli, a Jekyll és Hyde komplex mű: a világirodalom egyik klasszikusára épül, de dalok nélkül, drámaként is megállná a helyét

a színpadon. Szerinte a mű legfőbb kérdése az, hogy bemelegíthető-e az ember és az emberi tudomány Isten felségterületére.

„Miközben a csodálatos zenét hallgatjuk, és elbűvöl bennünket a látványvilág, egészen biztosan el fogunk gondolkodni azon, hogy a testet talán tudjuk majd tökéletesen klónozni, az értelem kódolásában is érhetünk el sikereket, de az érzelmeket soha nem fogjuk tudni digitalizálni, és a lélek csakis az Istené” – fogalmaz a főigazgató.

Mint Vincze Balázs hozzáteszi, az előadásban szeretnék felvillantani a sötét, démoni világ emberi oldalát, keresik a fényt, az egyensúlyt a jó és rossz között.

„Dr. Jekyll egy alapvetően önző, a hivatástudatának élő figura, akit nem érdekel semmi más, csak az, hogy a csodaszert valahogy megalkossa, ám ez a figura a mi előadásunkban megváltozik: ember lesz minden egyes pillanatban, egy olyan fiú, aki mindvégig szereti az édesapját” – hangsúlyozza.

Homonnay Zsolt a közleményben kiemeli, hogy egy olyan speciális szerepről van szó, ahol két karaktert kell váltogatnia a színésznek.

„Tehát egy adott szituációt teljes hitelességgel mond Jekyll, miközben hirtelen megváltozik az egész, és Hyde ugyanannak az ellenérvét felsorakoztatja, ugyanazzal az igazságtudattal.”

Dolhai Attilát az érdekelte a szerepben, hogy Hyde-nak hol van a saját igazsága. Sándor Péter számára pedig a mű a gátlások feloldásáról, belső érvelésekről, vitákról szól.

A produkció dalszövegeit Valla Attila jegyzi, a prózai részekhez egy új, az eredetihez hű szöveggel készült Orbán János Dénes fordításában. Az előadás zenei vezetője Oberfrank Péter, mellette az előadás másik karmestere Tassonyi Zsolt.

A musical plakátja

Böloni Domokos

Privát hangulatok

Kukkra, sógor!

Valamikor az átkos múltban Bimbus is futballozott. Ő mesélte, mikor még élt, hogy a faluközi bajnokságot úgy nyerték meg, hogy el is veszítették a döntő mérkőzést, s nem is. Vagyis megnyerték, de mégsem. A zándorfalvi csapat mindig találomra állt össze, a magát Depnernek tituláló brigádos játszotta a menedzsert, a kollektív gazdaság traktora

Sánta Csaba kisplasztikája

vontatta az utánfutót, azon utazott a sereg, és éppen az lépett pályára, akinek a lábára talált a raktárból találomra kiragadott lábbeli.

Secko jedno, művelődött Bimbus, én tanárnaként edzőnek lettem deklarálva, és volt két testvér, nem is ikrek, de a megtevésztésig hasonlítottak egymásra, mindkettő pösze volt és meglehetősen retardált, ők centerhalfot játszottak, de nem tudták, mi az.

Ebben a szellemben nyertünk egy vasárnapon a szomszédos gádorfalvi pályán, miután Depner belefűjt a „fütytybe”, egyedül neki volt sípja, ezért örökösen ő vezetett minden meccset; elüvöltötte a jelszót (amely ebben az esetben mind a zándorfalviaknak, mind a gádorfalviaknak szót): „Kukkra, sógor, hadd lássák otthon is!”

A két falu között mindössze annyi a különbség, hogy a zándorfalviak urizálnak, úgy mondják: sógor, a gádorfalviak pedig dzsáválások, szerintük csak: sógor.

Az eredmény nulla–nulla, mesélte Bimbus, mikor még élt, természetesen a mi javunkra. Mert az volt az egyezés, hogy aki nyer, az állja a sört. Ebből az italból esztendőben kétszer lehetett részesülni: augusztus huszonharmadikán és a Zándorfalva–Gádorfalva döntőn. Sajnos, a két dátum majdnem mindig ugyanarra a vasárnapra esett, ezért öt láda sör helyett mindjárt tízet kunyerált ki Depner a községi korcsomatól.

Közben sajnálatos módon a kvázi iker csúvók, Csubi és Bubi gölt rúgtak. Az egyiket az egyik az egyik kapuba, a másikat a másik a másik kapuba. Így az eredmény 1:1 lett volna, ha a kvázi ikrek tudták volna, melyikük melyik kapuba rúgott, teljesen spontánul és véletlenül, hogy mindkettejük lábáról messze a gyepre ugrott a kiszolgált negyvenhatos csuka.

Az eredmény bejegyzésekor a „delegáltak”, bizonyos Táskó nevű adószedőnek fenntartásai támadtak a gólszerzők nevét illetően.

Ki rúgta a zándorfalvi gölt? Csubi szerint Bubi. Bubi szerint Csubi.

Ki rúgta a gádorfalvi gölt? Bubi szerint Csubi. Csubi szerint Bubi.

A meccs azonban úgy zárult, ahogy kezdődött, mesélte Bimbus, mikor még élt. Depner brigádos kézből rúgta fel a „loptát” az égbe, és azt kiáltotta, amit az elején: „Kukkra, sógor, hadd lássák otthon is!”

A vendéglátók kedvéért megismételte, immár diplomata verzióban: „Kukkra, sógor, há’ lássák nálunkéknál is!”

Avval mehettünk a bufethez, mesélte Bimbus, mikor még élt. Váltóslag énekeltük a zándorfalvi és a gádorfalvi nótákat, és közben elfogyott a sör.

Akkor az áldott házigazdák pucinoltak, és összeadódott egy veder piros verandás borra való pénz, s bizonyítók, négyemeres menubon folytatódott az áldomásosítás.

Ekkorra már ki lett osztva a diploma is a zándorfalviaknak, és Táskó, a delegált adószedő nulla–nullát írt be, a végén tizenegye-

sekkel, amelyek ugyanvalóst csakis nulla–nullával eredményeződtek.

Ezen összevitázott a két vezetőség, de újabb veder borért meg is békéltek, csak Csubit és Bubit sapkázták meg, előbb a zándorfalviak, azután a gádorfalviak, és fordítva is: a gádorfalviak, s megint a zándorfalviak. De a kvázi ikrek hamar túltették magukat az incidensen, legfeljebb az róható fel nekik, hogy a hazaúton ők lökték a remorka kerekéi közé Depnert, a brigádos, de ez nem igaz, mert Depner a traktorista mellől zuhant le, a kabintól.

Mindenesetre, mesélte Bimbus, mikor még élt, ez a Táskó mint delegát le lett mondatva, mert nincsen olyan meccs, hogy zéró:zéró; ráadásul megmarta egy kutya is, amikor foglalni járt egy faluvégi családnál, és emiatt szinte-szinte vesztettek nyilvánították. Az isten nem verbotten, idézte Götét vagy Sillert Bimbus.

Depner brigádos élete végéig bottal járt, de váltig tanúsítja jegyzőkönyvileg is, hogy az égre rúgott labda holdtöltekor visszahullott, egyenest a Tekerő Aurélia ölibe, akivel ő, Depner brigádos az udvaron éjszakázva nem kimondottan asztrológiai célzattal időzött.

Na de az is secco jedno, mesélte Bimbus, mikor még élt.

És hát immár őneki is secco jedno. Mert hát osztán ez a Bimbus megunt a dicsőséget, átlépett – és most olyan, mintha nem is.

Pedig a minap aranyos betűkkel írta a fészbukijára, hogy ő is látta, amit a brüsszeliek a Holdról.

Vastapsos előadások a marosvásárhelyi Stúdió Színházban

(Folytatás a 3. oldalról)

– Nem tudom a választ. Olyan általános ez a kérdés, mint hogy „miért játszanak Antigone-t”. Hát azért, mert olyan mély problémával foglalkozik. Nem ismerem a vásárhelyi közönséget, amikor itt dolgoztam a színházban, akkor láttam őket más előadásokon, illetve a saját bemutatóimon. Ugyanúgy találkozott velük az Üvegicipő, mint ahogy otthon találkozott volna bármelyik színházban – ha nem jobban, egyébként. A Tűzoltó egy vizsgaelőadás, egy szkeccs, javasolni fogom, hogy tegyenek hozzá még egy Szép Ernőt, lehet még találni, és akkor az kiad egy teljes Szép Ernő-estét. És hogy miért pont Szép Ernő? Nagyon egyszerű, hétköznapi dolgokból egész mélyre tud menni az emberi természetben, meg az emberi bűnökben és léhaságokban. És hát nagyon vicces, amit én nagyon szeretek. Ha valami mókás, annál könnyebb lenyelni a keserű pirulát, ha egyáltalán akad benne ilyen. Bár ebben azért akad. A férfi–nő kapcsolat mindig konfliktusokkal terheltek, még akkor is, ha vannak benne időnként megnyugvások. Ahogy a nagyok mondják, vannak a kapcsolatban hullámhegyek meg hullámvölgyek. Szerintem annak, aki élt már életében kapcsolatban (márpedig az az ember nagyon ritka, aki nem), mind köze van Szép Ernőhöz.

– *Pintér Béla Parasztoperája egy mindössze húszéves szöveg, nem először dolgozol vele. Miért esett a Parasztoperára a választás?*

– A Parasztoperában még hatványozottabban áll az, amit az előbb mondtam, ott már a halásos bűnök is megjelentek. Az emberi léleknek még nagyobb amplitúdóján játszik. Tulajdonképpen – nézem innen, nézem onnan –, a Parasztopera egy görög tragédia. Hiába mondják, hogy Camus-tól jön, meg mit tudom én. Nem ez a fontos belőle, hanem az, hogy elköveltünk egy huszonöt éves bünt, amiről huszonöt év után már azt hisszük, hogy megúsztuk, és tulajdonképpen törvénytelenesen meg is lehet úszni, de lelkileg nem lehet megúszni egy ilyen dolgot. Pláne azzal a csavarral, ami a Parasztoperában van. Pintérnek ez annyira szép története, hogy amikor először láttam, már akkor belezúgtam. Annak is van vagy – talán jövőre lesz – húsz éve. Akkor mondtam neki, hogy meg fogom rendezni. Nem fenyegetésnek szántam, hanem addig kutya nem játszott Pintért, nagyon érdekes módon senki nem játszotta. Borzalmasan büszke vagyok arra, hogy nekem sikerült a Pintér Béla írói munkásságát elindítani úgy, hogy idegen társulatok is játsszák, és ne csak a Pintér saját társulata. Rá is azt mondták, amit ránk szoktak mondani, az Iso-Marci-én

Jelenet a Parasztoperából

Fotó: Rab Zoltán

[Mohácsi István, Kovács Márton, Mohácsi János – szerk. megj.] triászra, hogy ezek társulatra vannak írva, és senki más nem tudja megcsinálni. Már akkor gondoltam arra, hogy a változtatások ellenére, amiket majd csinálni fogok benne (mert anélkül úgyse bírom ki), a Parasztopera annyira nagy darab, a jótól tovább, hogy érdemes megrendezni.

Másrészt meg amiatt, hogy borzalmasan jó tananyag a színészeknek. És ők, az itteniek már gyakorlatilag színészek. Két év múlva pályán lesznek, és főszerepeket kell majd játszaniuk. Ahhoz ez nagyon jó tanulmány. Sokat számít, hogy végig énekelt a szöveg. A darab nem operai hangokra van írva, hanem hétköznapiakra, ám képzett hétköznapi hangokra, amivel egy színészhallgatónak rendelkeznie kell. Ezt a képzett hangot még tovább fejleszteni, kordában tartani, képes lenni végigmondítani másfél órát, már azt jelenti, hogy ha szembejön egy zenés darab kőszínpadi körülmények között, akár egy nem opera jellegű operett vagy egy musical, akkor már nem rettennek meg tőle.

Ezenkívül azt is tudom, hogy borzalmasan fontos a zene, és a Kovács Márton ebben az egyik legjobb szakember, akit ismerek Magyarországon. Tudom, hogy mit tud elérni a zenével, tudom, hogy a zenei képzés alatt mit tud elérni, és hála istennek borzalmasan jól találkoztunk Strausszal [Strausz Imre István karmester – szerk. megj.]. Azt is nagyon komolyan tartom, amit Imre tud, és nagyon örülök, hogy így sikerült behúzni a melóba. Pontosan tudom, hogy mit sikerül adnunk a gyerekeknek ezzel a produkcióval.

– *Kovács Mártonnal régóta dolgozol együtt?*

– 2000-ben dolgoztam vele először. Azóta csak vele dolgozom mint zenésszel. Első közös munkánk volt a Megbombáztuk Ka-

posvárt, aztán jött a Csak egy szög, az 56 06, a Nemzetiben az Egyszer élünk, az Örkényben a Számódra hely, aztán független produkcióban a Dohány utcai seriff, és ami nem minden évben szokik ki az ember keze alól, a Radnóti az Egy piaci nap, amit Zavadával közösen írtunk a regényéből.

– *A Dohány utcai seriffről jut eszembe, hogy sokat dolgoztál diákokkal, színészhallgatókkal. Van-e különbség a profi társulatok és tanulók között?*

– Hát hogyan lenne. Akinek gyakorlata van a színpadon, azzal természetesen sokkal könnyebben dolgozni. Pláne akivel már én dolgoztam együtt, azzal sokkal könnyebb – egy rugóra jár az óránk, egy nyelvet beszélünk. Hogyha mondok egy mondatot, akkor azonnal továbbbeszárják. Azért is jó a Parasztopera, mert itt azzal nem kellett szöszölni, mert amúgy nagyon-nagyon bele szoktam nyúlni. A Tűzoltó kapott belőle egy kicsit, de nem sokat. Nagyon szeretem, amikor egyszerűre beszélnek emberek, közbeszólnak, azonnal reagálnak a másira, mint ahogy ez a való életben is van. A Parasztoperánál ezzel a résszel nem kellett időzni, de mondjuk itt is változtatgatók a szövegen, amikor jobb megoldás jut az eszembe, de egy kicsit itt nehezebb, mert zenében kell megfogalmazni a Marcinak meg Imrének [Kovács Márton és Strausz Imre István zenei vezetők – szerk. megj.]. De hogy másképp dolgozom-e a diákokkal? Olyan szinten nem dolgozom másképp, hogy atyáuristenünk a szituáció meg a konfliktus. Ezt gyakran szoktam mondani. Mindent annak kell alárendelni. Onnan jönnek majd a színészi megoldások, onnan alakul ki az egész történet (ami az én atyáuristenem: a történet), mert azt szerettem elmesélni. Ebben persze a diákok nem ott tartanak, ahol én, itt nagyobb felelősséget vál-

lak magamra. Ahonnan jöttem, a pesti színműről, ott is mondtam nekik, hogyha valamit rossznak éreznek, akkor azonnal szóljanak és toljanak le engem, mert én már negyven éve művelem ezt a szakmát, ők meg még csak kettő-három, és tanulják, tehát azonnal szóljanak, hogyha baj van. De igazából a gyorsaságban van különbség a kőszínpadi társulatok meg a színészhallgatók között. Nem ismerem a helyszínt, nem tudom, hogy megy az első-, második-, harmadév oktatása, tehát nem tudom, milyen erők a követelmények – vagy milyen elnézőek –, én csak a végtermékkel találkozom. De azt nem lehet, hogy ne követeljek tőlük.

– *Azt mondd, hogy a szöveget nem változtattad szokásos mértékben, a zene is valame-lyest költ. A Parasztopera évekre visszamenőleg az egyik legnagyobb produkció, ami a Stúdió színpadán látható, több mint negyven ember dolgozik benne. Mitől lesz ez tipikusan Mohácsi-előadás?*

– Nem tudom... Illetve mégis. Amikor Thuróczy Szabolcs megnézte az egyik, még diákokkal csinált Parasztoperát, azt mondta, hogy úristen, milyen boldog lenne, ha a Pintér elengedne annyit neki, mint amennyit én engedek a színészeknek. A Pintérnek az előadása egy óra, vagy egy óra öt perc, az enyém pedig mindenféleképpen egy óra harminc perc körül lesz. Most az a harminc perc, amit végig kell nézni a nézőnek pluszban, az nem feltétlen a semmi. Azok a csöndek és azok a színészi játékok, amiket én nem engedek, hanem kikövetelek. Hogy mondjam – nem akarom megbántani a Bélát –, de színészilag ha nem is mélyebben, de részletesebben van értelmezve a dolog. Ugyanakkor lehet, hogy így veszít valamit a hatásosságából, ezt én már nem tudom. Ezt külső szemmel kell megállapítani. Ezt a darabot én ennyi idő alatt tudom megrendezni. Ezenkívül kialakítottunk egy zenei nyelvet, ami a Marcié [Kovács Márton], amit lenyomott a Darvas Bence torkán. Kórus egyáltalán nincs az eredeti Parasztoperában. Ilyen szempontból, hogy most ennyien vannak benne, borzalmasan gazdag előadássá válik. A kórusrészt nagyon szeretem, nagyon hatásosnak tartom, amikor énekelnek az emberek. Diákként ott is föl lehet szedni valami tudást. Annak is örülök, hogy diákok csinálják a díszlet-jelmezt, ők is tanulnak ebből sokat, mert ez mégis más, mint amikor az osztályteremben csinálod a makettet. A gyakorlati színpadi munka sokkal többet jelent. Annak meg külön örülök, hogy sikerül összekalapálni egy nagy volumenű produkciót. Hátha a nézők is örülni fognak. Azt hiszem, hogy ez mindenféleképpen nézve hatásos előadás lesz.

Elena Udreát őrizetbe vették Bulgáriában

Elena Udrea 2011-ben Marosvásárhelyen tárgyalt Dorin Florea akkori polgármesterrel

Fotó Népszerűség (archív)

Traian Băsescu volt államfő egyik legfőbb bizalmasát, Elena Udrea volt turisztikai minisztert csütörtökön este őrizetbe vették Bulgáriában, a görög határ közelében.

Röviddel azelőtt, hogy megszületett az ítélet, miszerint le kell töltenie korrupcióért kiszabott hatéves börtönbüntetését, Elena Udrea volt turisztikai miniszter csütörtökön a giurgiui határátkelőnél elhagyta Romániát. A Traian Băsescu egyik legfőbb bizalmasának büntetőperében hozott ítélet a hat éve kezdődött, bonyolult jogi eljárás végére tett pontot. Udreát 2016-ban többrendbeli megvesztegetés elfogadása, hivatali visszaélés és európai alapok eltérítése vádjával állította bíróság elé a korrupcióellenes ügyészség (DNA). A vádhatóság szerint Udrea több közbeszerzési eljárás során a szerződés értékének tíz százalékát kitevő kenőpénzt kért üz-

letemberektől, illetve az általa vezetett minisztérium törvénytelenül finanszírozott közpénzekből 2011-ben egy ökölvívógálát. A korrupciós ügyben csütörtökön pedig a legfelsőbb bíróság szabályszerűen létrehozott öttagú bírói tanácsa szavazattöbbséggel hozta meg a politikus bebörtönzését jelentő jogerős döntést.

Az elíteltet csütörtökön hiába kereste a rendőrség Ilfov megyei otthonában, mert kiderült, reggel, még az ítélethirdetés előtt, elhagyta az országot. Udrea nem volt hatósági felügyelet alatt, így jogszerűen távozhatott Romániából. A rendőrség azonnal nemzetközi körözést adott ki, majd csütörtök este közölte, hogy a két ország közti együttműködés eredményeképpen Udreát őrizetbe vették Bulgáriában, a görög határ közelében. A hatóságok megkezdték a kiadatási eljárást – tudósít az MTI.

Meghirdette civil szervezeteknek szóló pályázati kiírásait a Maros Megyei Tanács

A szokásos öt kategóriában hirdet pályázatot idén is a Maros megyei önkormányzat civil szervezetek számára. Az egyházi, szociális, ifjúsági és diákszervezetek, kulturális szervezetek, valamint sportegyesületek rendezvényekre, vetélkedők, konferenciák szervezésére, egyházi ingatlanok karbantartási és javítási munkálataira, sportesemények lebonyolítására, illetve versenyeken való részvételre igényelhetnek vissza nem térítendő támogatást.

A megye éves költségvetéséből a civil szervezeteknek 3.120.000 lejes keretösszeget biztosítunk, amelyet a saját tevékenységi területükön tudnak felhasználni. „A 2022-es költségvetésből az egyházi civil szervezeteknek szánt támogatási összeg idén 600.000 lej, a szociális tevékenységet folytató civil szervezeteknek szánt keretösszeget 200.000 lejjel emeltük, azaz idén 1.000.000 lejre pályázhatnak az érdekeltek. Továbbá 400.000 lejt különítettünk el a kulturális tevékenységet folytató civil szervezeteknek, ami 100.000 lejjel több, mint tavaly. A sporttevékenységet folytató civil szervezetek 970.000 lejt igényelhetnek” – tájékoztattott Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke. Hozzátette, az ifjúsági

szervezetek pályázati keretösszege 150.000 lej.

A Maros Megyei Tanács ezekkel a projektekkel évente több száz olyan civil kezdeményezés megvalósítását támogatja, amelyek fontosak a helyi közösség számára, ugyanakkor a szociális szervezetek által nyújtott szolgáltatások a rászoruló csoportoknak jelentenek nagy segítséget. A pályázóknak legkevesebb 10 százalékos önrészt kell felvállalniuk minden projekt esetében. Egy szervezet legfeljebb két pályázatot nyújthat be egy kategórián belül. A pályázatok 2022. május 9-ig lehet benyújtani a Maros Megyei Tanács iktatójában. A pályázati kiírás, a kitöltendő űrlapok és a pályázat mellé benyújtandó iratok listája elérhető a megyei tanács honlapján, a www.cjmures.ro oldalon, az alábbi linkeken:

http://www.cjmures.ro/Subventii2022/subventii_asistenta_sociala.htm;

http://www.cjmures.ro/Subventii2022/subventii_sport.htm;

http://www.cjmures.ro/Subventii2022/subventii_culte.htm;

http://www.cjmures.ro/Subventii2022/subventii_cultura.htm;

http://www.cjmures.ro/Subventii2022/subventii_activitati_tinere.htm.

A Maros Megyei Tanács sajtóirodája

Az ivóvíz-szolgáltatás felfüggesztése hátralék miatt

Az ivóvíz-szolgáltatás felfüggesztésére előterjesztett lakótársulások listája:

S.sz	Név	Település	Cím	Kezdeti tartozás	A tartozás régisége	A felfüggesztés dátumai
1	574-ES SZÁMÚ LAKÓTÁRSULÁS	Marosvásárhely	Hunedoara utca 32B szám	50.194,01	2016. július	2022.04.12
2	1038-ES SZÁMÚ LAKÓTÁRSULÁS	Marosvásárhely	Ady Endre utca 49A szám	91.187,43	2017. március	2022.04.13
3	1105-OS SZÁMÚ LAKÓTÁRSULÁS	Marosvásárhely	Ady Endre utca 45A szám	90.814,49	2018. január	2022.04.13
4	1047-ES SZÁMÚ LAKÓTÁRSULÁS	Marosvásárhely	Ady Endre utca 47B szám	94.367,86	2017. november	2022.04.13
TOTAL	327.026,95					

A Marosvásárhelyi AQUASERV vállalat 2022. április 12-13-án kénytelen négy tulajdonosi társuláshoz felfüggeszteni az ivóvíz-szolgáltatást, a felgyült hátralék miatt. A szóban forgó tulajdonosi társulások 300.000 lej feletti tartozást halmoztak fel, legalább 90 napos késedelemmel.

Ezt a rendkívül kellemetlen döntést az előzetes jogi lépések megtétele után hoztuk meg, előzőleg megpróbáltuk kifizettetni a tulajdonosi társulásokkal a vállalattal szembeni tartozásukat. Tekintettel arra, hogy a társulások nem tettek megfelelő erőfeszítést az adósság csökkentése érdekében, kénytelenek voltunk ezt a szélsőséges intézkedést meghozni, az ivóvíz-szolgáltatás felfüggesztésére vonatkozó hatályos jogszabályok (51/2006-os és 241/2006-os törvény) előírásait betartva.

Azon lakótársulások listája, ahol kénytelenek vagyunk a szolgáltatást felfüggeszteni, a vállalat honlapján – www.aquaserv.ro/sistari/sistari-pentru-neplata – megtalálható.

Az adóssoknál az ivóvízellátás megszüntetése azért indokolt, hogy elejét vegyünk újabb/további adósságok felhalmozódásának, valamint hogy törleszhető legyen a jelenlegi hátralék. E két cél szem előtt tartása elengedhetetlen ahhoz, hogy az AQUASERV vállalat megfelelő szinten és minőségben eleget tudjon tenni a szerződésben vállalt szolgáltatói kötelezettségeinek.

Az Egészségügyi Minisztérium 119/2014. számú rendeletének 22. cikkének 2. bekezdése, valamint a 25. cikkének 5. bekezdése alapján felhívjuk az ivóvízellátás felfüggesztése által érintett emberek figyelmét, hogy gondoskodjanak elegendő víztartalékról a mindennapi szükségletekre.

Az AQUASERV RT.

MINDENFÉLE

KÜLSŐ (járólapp), belső építkezési munkát vállalunk. Tel. 0745-229-221. (15601-I)

VÁLLALJUK házak felújítását, fa-, ács-, bádogosmunkát, cserépforgatást, tetőkészítést. Tel. 0746-739-502. (15464)

BÁRMILYEN típusú tetőfedést, kisebb javítást, szigetelést vállalunk, fából teraszt készítünk. Tel. 0721-308-319. (15585)

VÁLLALUNK bármilyen típusú tetőfedést, kisebb tetőjavítást, külső, belső munkát 10% kedvezménnyel. Tel. 0721-159-063. (15584-I)

VÍZ-, GÁZ-, FÜTÉSSZERELÉST vállalok. Tel. 0746-638-960. (15578)

MOSÓGÉPET és hűtőszekrényt javítok. Tel. 0755-825-502. (15615-I)

TETŐFEDŐ KFT. vállal tetőkészítést, tetőjavítást, ácsmunkát, bádogosmunkát, szigetelést, meszelést, bármilyen kis javítást. Tel. 0746-972-003, György Attila. (15637-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorúan emlékezünk április 9-én DÉZSI ILUSKÁRA, aki már egy éve nincs közöttünk, valamint DÉZSI ZOLTÁNRA halálának 20. évfordulója alkalmával. Nyugodjanak békében! Emléküket őrzi lányuk, Benkő Ilonka és családja. (sz.-I)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a drága jó édesanya, nagymama, anyós, testvér, sógornő és rokon,

OLÁH ETELKA
szül. Fekete

életének 76. évében, méltósággal viselt betegség után örökre megpihent.

Temetésére 2022. április 9-én, szombaton du. 1 órakor kerül sor a marosvásárhelyi református temetőben, református szertartás szerint. Emlékét szeretettel őrizzük.

A gyászoló család. (15633)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága Édesanyánk,
KÁLMÁN IRMA
eltávozott közülünk.

Temetése folyó hó 11-én, hétfőn 14 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.

Gyászoló fiai. (15634)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága édesapja, nagyapja, dédapa, após, testvér, sógor, rokon, a medvesi születésű

özv. SIPOS ANDRÁS

szíve életének 82. évében rövid szenvedés után megszűnt dobogni. Temetése április 11-én, hétfőn 15 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (15642)

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Tompa Andrea A hóhér háza

Hélèna Dove Zöldség- termesztés

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

*A képeken látható termékek csak szemléltető jellegűek

A Népújság Alapítvány számít önre

Akárcsak az előző években,
alapítványunk továbbra is hathatósan szeretné támogatni
Maros megye magyarságának szellemi, kulturális gyarapodását,
ösztönözni az ifjú tehetségek kibontakozását, érvényesülését,
elősegíteni az olvasói igények kielégítését.

Ebben kéri barátai, a Népújság híveinek támogatását.

Kérjük, ajánlja fel jövedelemszája 3,5 %-át erre a célra!

Adataink:

Név: Fundația Népújság Alapítvány
Cím: 540015 Tg. Mureș, str. Gheorghe Doja nr. 9. et. II.
Adószám: 5093655
Bankszámlaszám: RO96 RNCB 0188 0349 7752 0001

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predaal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

r.a.d.i.o
gaga
www.radiogaga.ro

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

Hitelet
Vasárnap 17³⁰-kor
Balázs Attilával

ETV ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIO

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	- 118-932	• Emma vendéglő, hidegtálak készítése	- 0740-083-077
- információ	- 118-932	• Prefektúra	- 0265/266-801
- általános	- 118-800	• RDS-RCS	- 0365/400-401
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	- 0365/400-404	- 0365/400-404
• Rendőrség	- 0265/202-305	• Áramszolgáltató vállalat - vidék	- 0800-801-929
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
• Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek	- 0265/210-177	- 0800/800 928	- 08008 208-888
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	• Aquaserv:	- 0265/215-702
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8-16 óra között:	0736-883-110	- hideg víz-csatorna	- 0265/208-888
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	- közönségszolgálat	- 0265/208-800
- 0265/312 436	- 0265/250-120	- központ	- 08008 208-888
- 0265/263 351	- 0265/263-351	• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
• Marmed	- 0265/250-344	• Vasútállomás	- 0265/236-284
járóbeteg-rendelő:	- 0756-468-658	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás	- 0265/215-119
- 0729-024-380	- 0751-114-307	Nemzetközi halottszállítás	- 0744-282-710
Labor	e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
• Dora Optics	- 0733-553-976	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0745-606-215
• Dora Medicals	- 0265/212-971	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0745-606-269
• Radiológia, echográfia	- 0756-468-658	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0758-047-604
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
			- 0265/262-907

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

radio.kptv.ro
KPTV
THE ROCK STATION
radio.kptv.ro